

Blodburen smitta

Allmänt om blodburen smitta

Risk för blodburen smitta finns alltid. Det går aldrig att helt utesluta risk för blodburen smitta och därför ska allt blod hanteras som smittsamt. Rutinerna nedan ska tillämpas i alla situationer där det finns risk för kontakt med blod.

Med blodburen smitta avses smitta med mikroorganismer som via blod, blodtillblandade kroppsvätskor/sekret och/eller blodprodukter överförs från en individ till en annan.

Till de viktigaste blodburna smittämnen hör hepatit B och hepatit C samt hiv. Förutom blod kan synlig blodtillblandning av andra kroppsvätskor eller sekret också utgöra en smittrisk.

Alla med känd blodburen smitta ska enligt smittskyddslagen få förhållningsregler om vad de ska göra för att begränsa smittspridning.

Smittöverföring och smittrisker

Risk för överföring i arbetet av blodburen smitta finns vid:

- stick- och skärskada av föremål förorenade av blod eller annan kroppsvätska
- blodkontakt med slemhinnor (ögon, näsa, mun)
- blodkontakt med blödande sår/eksem

Vid hantering av urin, avföring och kräkningar finns ingen känd risk för överföring av blodsmitta om de inte är synligt blodtillblandade.

Den största smittrisen i vård- och omsorgsarbete är främst att man sticker eller skär sig på föremål som är förorenade. Smittrisen ökar med mängden överfört blod.

Arbeta förebyggande för att undvika stick- och skärskador:

- arbeta lugnt och metodiskt
- använd säkerhetsprodukter
- tillämpa alltid basala hygienrutiner
- sitt bekvämt
- ha allt material placerat så att du inte behöver korsa armarna eller sträcka dig
- ha alltid en riskavfallsburk nära och lägg alltid vassa föremål direkt i den
- överfyll aldrig en riskavfallsburk
- sätt aldrig tillbaka skyddshylsan på kanylen

Vid stick- och skärskador samt exponering av blod hos personal.

Se dokumentet [Åtgärder vid tillbud med risk för blodburen smitta hos personal och studerande inom Region Jönköpings län](#)

Basala hygienrutiner

Tillämpa basala hygienrutiner. Vid kontakt med blod och blodtillblandade kroppsvätskor ska skyddsutrustning användas. Exempel på skyddsutrustning är handskar, plastförkläde och visir alternativt vätskeavvisande munskydd vid risk för skvätt och stänk mot ansiktet.

Placering av vårdtagare

Vårdtagare med blodburen smitta kan samvårdas och delta i gemensamma aktiviteter.

Mat- och diskhantering

Vid munblödningar diskas allt porslin i diskmaskin. Om diskmaskin saknas diskas och sköljs godset i så varmt vatten som möjligt. Personbundet porslin behövs inte.

Städning, rengöring och desinfektion

Punktdesinfektion

Gör punktdesinfektion med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel vid spill av blod- och kroppsvätskor.

Rengöring av flergångsmaterial

Rengör och desinfektera material som tål värme direkt i disk- eller spoldesinfektor. I annat fall rengör och desinfektera med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider.

Tvätt

Textilier som tvättas på tvätteri

Kraftigt nedblodad tvätt läggs i vattenlöslig tvättsäck. Är tvätten blöt läggs torr smutstvätt runtom så att inte den vattenlösliga säcken löses upp under transporten till tvätteriet. Den vattenlösliga säcken läggs sedan i vanlig tvättsäck med det rosa bandet väl synligt.

Textilier som tvättas i hushållstvättmaskin

Personlig tvätt på sjukhus, som inte tvättas på centralt tvätteri, ska inte tvättas i tvättmaskin på enheten utan läggs i plastpåse och skickas med hem.

Personlig tvätt på korttidsenhet och särskilt boende sorteras och hanteras i vårdtagarens rum/lägenhet. Bärs till tvättstugan på lämpligt sätt. Använd exempelvis tvättkorg. Smutstvätt som är förorenad med kroppsvätskor och textilier som tvättas i lägre än 60 grader, tvättas separat från annan vårdtagares tvätt.

Avfall

Lägg allt avfall direkt i påse och förslut påsen. Behandla påsen som vanligt avfall. Vid risk för läckage av blod (kroppsvätskor) läggs avfallspåsen i behållare för smittförande avfall